

Raadsvergadering d.d. : 31 oktober 2019

Agendapunt :

Onderwerp : Herijking speeltuinbeleid 'Gewoon buiten spelen' gemeente Aa en Hunze 2020 – 2030

Portefeuillehouder : Wethouder B. Luinge

Datum : 22 oktober 2019

Onderwerp

Herijking speeltuinbeleid 'Gewoon buiten spelen' gemeente Aa en Hunze 2020 – 2030

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met herijking van het speeltuinbeleid;
2. In te stemmen met het afschaffen van de jaarlijkse subsidie voor klein onderhoud.

Inleiding

Tijdens de raadsvergadering van 9 november 2017 heeft u de motie 'verdwenen speeltoestellen naar behoefte te vervangen' aangenomen. Met deze motie heeft u ons gevraagd om een nieuwe speelvoorzieningenbeleid voor te leggen. In mei 2019 hebben wij u geïnformeerd over de processtappen om te komen tot een herijking van het speeltuinbeleid.

In de raadsvergadering van 10 oktober 2019 heeft u gedebatteerd over de herijking van het speeltuinbeleid. Hierbij ging het vooral om de voorgestelde speelruimtenorm. Wanneer de speelruimtenorm van 8 of 15 kinderen in een dorp bij bestaande speeltuinen wordt toegepast, betekent dat de speeltuinen in Nieuw Annerveen en Eexterzandvoort op korte termijn worden verwijderd of dat er een uitsterfconstructie wordt toegepast.

De speelruimtenorm zal toegepast worden op nieuwe speeltuinen en niet op de bestaande speeltuinen. De bestaande speeltuinen blijven behouden. Hierbij is het wel belangrijk dat er een contactpersoon is van de speeltuinen, omdat de buurt ook een verantwoordelijkheid heeft.

Daarnaast werd er tijdens de raadsvergadering een aantal keer de zogenoemde 'natuur speelplaatsen' genoemd. Spelen in de natuur met natuurlijke speelelementen brengt meer risico's met zich mee. Natuurlijke speelelementen worden niet gekeurd en vallen niet onder de Warenwetbesluit Attractie – en speeltoestellen (WAS) en daarom ook niet onder de verantwoordelijkheid van de gemeente.

Bijeenkomsten

Er zijn twee avonden georganiseerd met 32 contactpersonen van 22 speeltuinen. Met de contactpersonen zijn we in gesprek gegaan over de huidige uitgangspunten, hun ervaringen, eventuele knelpunten en wat hun ideeën zijn over speelvoorzieningen in de gemeente. Daarnaast is een inventarisatie gemaakt van de speeltuinen en er is gekeken of de speeltuinen in kinderrijke buurten staan. De scholen zijn gevraagd om een (digitale) vragenlijst in te vullen. Hieruit blijkt dat we kunnen volstaan met een herijking van het speeltuinbeleid.

Bevindingen

De belangrijkste **uitkomsten** van de analyse en bijeenkomsten zijn:

1. *De vervangingsbijdrage opnieuw indexeren.*

De vervangingswaarde van toestellen is sinds 2002 niet meer geïndexeerd. Bij de aanschaf van een nieuw speeltoestel financierde de gemeente 50% van de oude vervangingswaarde, terwijl speeltoestellen wel duurder zijn geworden de afgelopen jaren. Door de vervangingswaarde opnieuw te indexeren, zal de gemeentelijke bijdrage voor een nieuw toestel hoger worden. Van de inwoners wordt verwacht om de overige 50% financiering rond te krijgen.

2a. Afschaffen jaarlijkse subsidie klein onderhoud

Er zijn 63 speeltuinen, waarvan 15 speeltuinen jaarlijks een financiële bijdrage ontvangen voor het uitvoeren van klein onderhoud. De bijdrage varieert van €115,- tot €460,- per speeltuin. Het valt op dat niet alle speeltuinen/contactpersonen deze bijdrage ontvangen. Dat is vanuit de historie zo ontstaan. Daarnaast kwam bij de bijeenkomsten naar voren dat de middelen niet worden gebruikt voor het uitvoeren van klein onderhoud, maar werden opgespaard voor een nieuw toestel. Ook was een aantal contactpersonen niet op de hoogte dat zij verantwoordelijk waren voor klein onderhoud.

Daarom wordt voorgesteld de bijdrage voor klein onderhoud af te schaffen en het gereserveerde bedrag voor deze subsidie te gebruiken voor het indexeren van de vervangingswaarde voor de speeltoestellen. Hierdoor worden de prijzen marktconform.

2b. Klein onderhoud door de buurt

Van de buurt wordt verwacht dat zij het klein onderhoud uitvoeren. Het gaat dan onder andere om het dagelijks toezicht, netjes houden van de valondergronden (rubber, groen, zand) en opruimen van het zwerfvuil. Daarnaast is men verantwoordelijk voor het schoonmaken en schoonhouden van de toestellen en eenvoudige werkzaamheden zoals het verwijderen van onkruid en gras rondom de toestellen. Zoals voorgesteld ontvangen ze hiervoor geen subsidie meer, maar dit kan bijvoorbeeld opgepakt worden tijdens de burendag (NL Doet) .

3. Communicatie bij verwijderen/plaatsen toestel

De contactpersonen zijn over het algemeen tevreden over de communicatie en snelle werkwijze als er een nieuw toestel kan worden uitgekozen. Er wordt helder gecommuniceerd over de mogelijkheden. Het blijkt echter dat de communicatie bij het verwijderen van een onveilig toestel en met de plaatsing van een nieuw toestel niet altijd goed gaat. Soms komt het voor dat er toestellen zijn verwijderd, zonder dat de contactpersonen daarover vooraf zijn geïnformeerd. Ook komt het wel eens voor dat bij het plaatsen van een nieuw toestel de contactpersonen niet tijdig worden geïnformeerd, waardoor ze zelf niet kunnen helpen met plaatsen. De gemeente wil beter communiceren: door informatie op de gemeentelijke website te plaatsen en een stappenplan op te stellen met de uitgangspunten, te nemen stappen en verwachtingen naar elkaar.

4. Speelruimtenorm

Een speelruimtenorm is een norm waarmee bepaald kan worden om ergens wel/niet een nieuwe speeltuin te realiseren.

Het uitgangspunt voor de speelruimtenorm is het aantal kinderen binnen een bepaalde leeftijdscategorie én de afstand van de woning tot de speeltuin. In de oude speelruimtenorm werd uitgegaan van 15 kinderen in de leeftijdscategorie van 0 – 4 of 30 kinderen in de leeftijdscategorie van 5 – 12 jaar. In de nieuwe speelruimtenorm is een onderscheid gemaakt in grote kernen (1000 inwoners of meer) en kleine kernen (<1000 inwoners) (zie tabel). Ook is de structuur van een dorp van belang: De speeltuinen in een lintdorp voldoen misschien niet aan de afstand tot de woning en speeltuin, maar wel aan het aantal kinderen in de buurt. Het gaat dus om het leveren van maatwerk.

Afstand woning - speeltuin	Leeftijd	Aantal kinderen	
		Kleine kernen (<1000 inwoners)	Grote kernen * (1000 inwoners of meer)
100 meter	0 – 4 jaar	8 kinderen	15 kinderen
400 meter	5 – 12 jaar	15 kinderen	30 kinderen

* Grote kernen zijn Annen, Eext, Gasselte, Gasselternijveen, Gieten en Rolde

Uitgangspunten

Aan de hand van de uitkomsten en de analyse zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- Het bieden van voldoende, uitdagende, duurzame en veilige speelvoorzieningen voor alle kinderen van 2 tot 12 jaar;
- De gemeente is verantwoordelijk voor financiering (50%), veiligheid, jaarlijkse inspectie, en onderhoud;
- De buurt is verantwoordelijk voor draagvlak buurt, cofinanciering (50%), zelfwerkzaamheid en klein onderhoud;
- Het uitgangspunt voor de speelruimtenorm voor nieuwe speeltuinen is het aantal kinderen binnen een bepaalde leeftijdscategorie én de afstand van de woning tot de speeltuin. Daarnaast is een onderscheid gemaakt in speeltuinen in grote kernen (1000 of meer) en kleine kernen (<1000 inwoners);
- Alle speeltuinen zijn openbaar toegankelijk (ook schoolpleinen);
- Gemeente levert maatwerk.

Beoogd effect

Met de herijking is er duidelijkheid over de verantwoordelijkheden van de gemeente en de buurt. Tevens geven we met dit beleid aan dat de gemeente het belangrijk vindt om te blijven investeren in speeltuinen om kinderen te stimuleren om te bewegen en elkaar te ontmoeten.

Argumenten

1.1 Buiten spelen is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen.

In speeltuin staat spelen, ontmoeten, plezier en uitdaging centraal. Buiten spelen is goed voor de gezondheid van de kinderen.

1.2 Hiermee wordt er duidelijkheid verschaft over de uitgangspunten en verantwoordelijkheden naar alle inwoners en contactpersonen.

Er kan onderbouwd worden waarom er wel of niet een nieuwe speeltuin gerealiseerd wordt. Daarnaast is duidelijk wat ieder verantwoordelijkheid is.

1.3 Een speeltuin is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente en de buurt.

Door samen te werken met de buurt wordt er draagvlak en eigenaarschap gecreëerd. De inwoners voelen zich gehoord, betrokken en verantwoordelijk voor een speeltuin. Met deze uitgangspunten is het duidelijk wie waar verantwoordelijk voor is.

1.4 De speelruimtenorm is een kader voor nieuwe speeltuinen

Het geeft de mogelijkheid om nieuwe speeltuinen te realiseren.

2.1 Het klein onderhoud wordt niet uitgevoerd

Het uitvoeren van kleine reparaties, verven, schoonhouden en het verwijderen van onkruid rondom de speeltoestellen wordt niet of nauwelijks uitgevoerd. De contactpersonen van de speeltuinen geven zelf aan dat ze de bijdrage gebruiken om te sparen voor een nieuw

speeltoestel. In het beleid is opgenomen dat de contactpersonen wel verantwoordelijk zijn voor het klein onderhoud.

2.2 *Niet alle speeltuinen (contactpersonen) ontvangen een jaarlijkse subsidie.*

Er zijn in totaal 63 speeltuinen en daarvan ontvangen 15 speeltuinen een jaarlijkse subsidie voor het uitvoeren van klein onderhoud. Ook hier zijn scheve verhoudingen, want de subsidies bedragen tussen de €115,- en € 460,- per speeltuin.

2.3 *Het gereserveerde bedrag voor de subsidie herschikken binnen het speeltuinbudget.*

Voorgesteld wordt om het budget wat “vrij” komt te gebruiken om de vervangingswaarde voor de speeltoestellen te indexeren. Hiermee blijven we binnen het beschikbare budget. De vervangingswaarde voor de speeltoestellen is vanaf 2002 niet geïndexeerd.

Kanttelingen

-

Financiën

Jaarlijks is er € 60.000,- beschikbaar voor beheer, onderhoud en vervanging van toestellen. In 2017 is incidenteel € 25.000,- beschikbaar gesteld voor nieuwe toestellen op plekken waar deze zijn verdwenen. Het voorgestelde beleid past binnen het bestaande budget.

Communicatie

De raad heeft het speeltuinbeleid ‘Gewoon Buiten Spelen’ gemeente Aa en Hunze 2020 – 2030 vastgesteld. Een speeltuin is bij uitstek een ontmoetingsplek voor jong en oud. Het is een plek waar kinderen (samen) spelen, ontmoeten, plezier hebben en uitgedaagd worden. Een speeltuin is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente en de buurt. Door samen te werken met de buurt wordt er draagvlak en eigenaarschap gecreëerd. De inwoners voelen zich gehoord, betrokken en verantwoordelijk voor een speeltuin.

Burgerparticipatie

De contactpersonen (inwoners/ verenigingen) van de speeltuinen hebben hun ervaringen en ideeën over de speeltuinen gedeeld tijdens de twee bijeenkomsten.

Bij het realiseren van een nieuwe speeltuin of het behouden van een bestaande speeltuin is er altijd een samenwerking tussen de gemeente en inwoners.

Uitvoering

Na vaststelling van uw raad worden alle contactpersonen van de speeltuinen op de hoogte gebracht van de nieuwe uitgangspunten en gaan wij aan de slag met het uitvoeringsplan.

Bij een aantal speeltuinen zijn er geen contactpersonen bekend. Het streven is om voor alle speeltuinen een contactpersoon te vinden. Hiervoor gaan we actief de buurt en of dorp benaderen

Samenvatting voor publicatie Schakel (max. 5 regels)

Met het speeltuinbeleid wil de gemeente Aa en Hunze blijven investeren in de speeltuinen in samenwerking met de inwoners. Buiten spelen is goed voor de sociale, motorische en cognitieve ontwikkeling van kinderen. Een speelplek buiten biedt kinderen de gelegenheid om andere leeftijdgenoten te ontmoeten en samen te spelen. Het is de plek waar de basis ligt voor het oefenen van sociale vaardigheden. Buitenspelen heeft een buurtfunctie, het is een belangrijke ontmoetingsplek voor kinderen en ouders.

Bijlagen

1. Speeltuinbeleid 'Gewoon Buiten Spelen' gemeente Aa en Hunze 2020 – 2030
2. Raadsbesluit
3. Bijlage Aantal kinderen per dorp Aa en Hunze
4. Bijlage Overzicht Speeltuinen Aa en Hunze
5. Bijlage Overzichtskaart Speeltuinen Aa en Hunze

Het college van de gemeente Aa en Hunze,

mevrouw mr. M. Tent
secretaris

de heer A.W. Hiemstra
burgemeester